

Beheerplan verhardingen

2020-2023

Gemeente Almelo

Beheerplan verhardingen 2020-2023

Gemeente Almelo

Definitief
(10 december 2019)

Auteurs

Mark Booijink (gemeente Almelo)
Jasper Renting (gemeente Almelo)
Stephan van der Geest (Antea Group)
Niels Haijma (Antea Group)
Rob Ellenbroek (Cyber Adviseurs)

Colofon

Projectgroep bestaande uit:

Stephan van der Geest
Niels Haijma
Theus van den Broek
Jasper Renting
Mark Booijink
Karin ter Woerds
Rob Ellenbroek

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doel	4
1.3	Scope	5
1.4	Leeswijzer	5
2	Kaders en ontwikkelingen	6
2.1	Wettelijk kaders en richtlijnen	6
2.2	Beleidskaders Almelo	7
2.3	Ontwikkelingen en actuele thema's	7
3	Beheerstrategie wegen	9
3.1	Wegbeheer op basis van richtlijnen CROW	13
4	Areaal	9
4.1	Kwantiteit	9
4.2	Vervangingswaarde	10
4.3	Kwaliteit	10
5	Uitvoeringsplan 2020 - 2023	15
5.1	Beheer	15
5.2	Onderhoud	15
5.3	Vervanging en levensduurverlengend onderhoud wegen	15
6	Consequenties en risico's	17
6.1	Financiële consequenties	17
6.2	Risico's	19

1 Inleiding

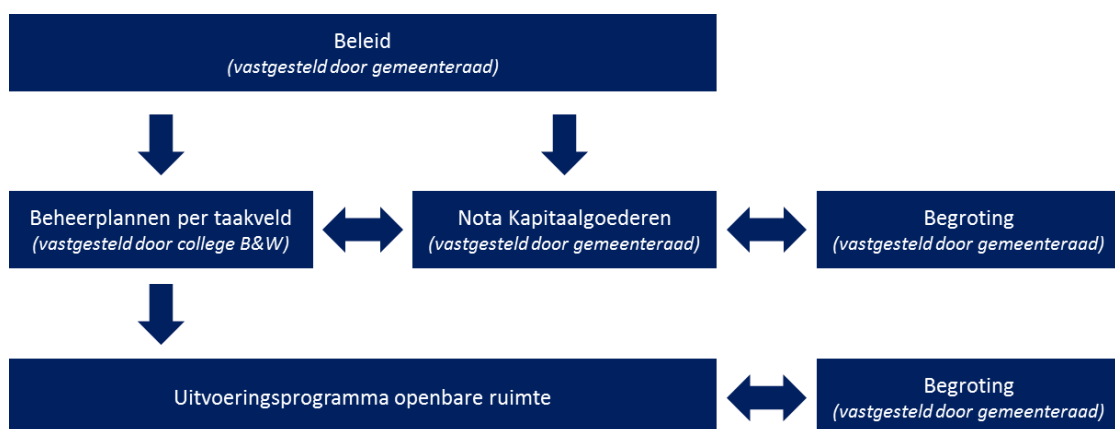
De verhandingen in Almelo leveren een belangrijke bijdrage aan een bereikbare en leefbare gemeente. Immers, deze rijbanen, fietspaden, parkeerplaatsen en voetpaden zijn voor iedereen toegankelijk en vormen de verbindende schakel. Ze maken onderdeel uit van de fysieke plaats waar een groot deel van het publieke leven zich afspeelt.

1.1 Aanleiding

In juli 2019 heeft de gemeenteraad de Nota Kapitaalgoederen (NKG) vastgesteld. De nota geeft inzicht in de financiële middelen die nodig zijn, om de kapitaalgoederen op het door de raad vastgestelde of wettelijk verplichte kwaliteitsniveau te onderhouden. Bij het opstellen van de NKG is gebleken dat de kapitaalgoederen redelijk goed in beeld zijn, maar dat het wenselijk is om het zicht en de grip op de kapitaalgoederen verder te verbeteren. Dit is de aanleiding voor het opstellen van deze beheerplannen.

1.2 Doel

De NKG biedt op hoofdlijnen inzicht in en grip op het beheer van de kapitaalgoederen. Door middel van het beheerplan wordt het inzicht in en de grip op de individuele kapitaalgoederen vergroot.

In dit beheerplan 2020 – 2023 worden de nieuwste inzichten uit de inspectieresultaten gebundeld. Daarmee heeft de gemeente een actueel beeld van de staat van het areaal ten aanzien van de hoeveelheid en de kwaliteit. De planning en begroting zijn op basis van actuele cijfers gegenereerd vanuit het beheersysteem. Daarmee liggen de planning en begroting van de onderhoudsactiviteiten voor de komende jaren herleidbaar en aantoonbaar vast.

In het beheerplan wordt vertaald welke maatregelen nodig zijn om de beleidsambities te realiseren en aan wetgeving te voldoen. De daadwerkelijke uitvoering van de maatregelen wordt opgenomen in het Uitvoeringsprogramma Openbare Ruimte.

1.3 Scope

Het beheerplan verhardingen beschrijft het beheer van het kapitaalgoed verhardingen.

Hieronder vallen:

- Asfaltverhardingen
- Elementenverhardingen
- Betonverhardingen
- Half- en onverhard
- Belijning en markering
- Bermen en bermverhardingen

Buiten de scope van dit beheerplan vallen:

- Verzorgend onderhoud van de verhardingen (bijvoorbeeld straatvegen of onkruidbestrijding)
- Straat- en wegmeubilair

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt inzicht gegeven in de kaders. Er wordt ingegaan op de wettelijke kaders, beleidskaders van de gemeente en de actuele ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt inzicht gegeven in het areaal, waarbij de kwantiteit, kwaliteit en de vervangingswaarde van het areaal aan de orde komen. In hoofdstuk 4 wordt de beheerstrategie beschreven. Vervolgens wordt in hoofdstuk 5 ingegaan op het uitvoeringsplan. In hoofdstuk 6 zijn de consequenties en risico's opgenomen.

2 Kaders en ontwikkelingen

De wegbeheerder is gebonden aan een aantal (landelijke) regels en wetgeving. Deze wettelijke kaders worden hier kort beschreven. Daarnaast heeft de gemeente Almelo reeds een aantal stukken vastgesteld, die iets zeggen over, of raken aan wegbeheer. Deze worden nader toegelicht in de Beleidskaders Almelo.

2.1 Wettelijk kaders en richtlijnen

Wegenwet

Vanuit de Wegenwet is de zorgplicht voor de wegen neergelegd bij de wegbeheerder. De wegbeheerder is verplicht invulling te geven aan deze zorgplicht. De wegen moeten voldoende van kwaliteit zijn om de noodzakelijke functies te kunnen vervullen. Als voldoende kan worden aangetoond dat de wegbeheerder niet voldoet aan de zorgplicht, kan hij aansprakelijk worden gesteld voor eventuele gevolgschade.

Middels dit beheerplan wegen geeft de gemeente een opzet voor de invulling van de zorgplicht. Voor verdere invulling is een consistente uitvoering van groot belang. In verschillende CROW-publicaties is aangegeven hoe de wegbeheerder goede invulling kan geven aan zijn zorgplicht. Verschillende landelijke normen en regels zijn hierin vastgelegd. Deze normen worden in Almelo in het wegenbeheerpakket geborgd en gebruikt als uitgangspunt voor het wegbeheer.

Gemeentewet

De Gemeentewet geeft een verplichting voor verkeers- en sociale veiligheid. Deze wet geldt breder dan alleen voor wegen. De gehele openbare ruimte draagt bij aan een sociaal en verkeersveilig klimaat. Wegen zijn slechts een gedeelte hiervan. Om invulling te geven aan de eisen vanuit deze wet, is afstemming met andere (beheer)plannen van belang.

Provincie Overijssel

De provincie Overijssel heeft een controlerende en toetsende rol. De provincie spreekt zich niet uit over het te hanteren kwaliteitsniveau. De gemeente mag dit zelf bepalen. Wel is de provincie van mening dat wegen structureel moeten worden onderhouden, om kapitaalsvernietiging te voorkomen. Ook moet achterstallig onderhoud worden vermeden. In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn regels opgenomen over met name de financiële omgang met wegen. De provincie toetst of de gemeente hieraan voldoet.

Overige wet- en regelgeving

Daarnaast zijn er voor wegen nog een aantal andere relevante wetten, zoals de Wet Milieubeheer (in verband met vrijkomende materialen), de Wet Geluidhinder (WGh) en de Code Milieuverantwoord Wegbeheer. De laatste bevat richtlijnen voor het vaststellen en verwijderen van teerhoudende lagen in asfaltverhardingen.

CROW-publicaties

Er zijn diverse CROW-publicaties over wegininspecties en wegbeheer. Dit is geen wetgeving, maar het zijn landelijk veelgebruikte normen. Publicaties 146 en 147 zijn hierin de belangrijkste en deze normen worden veelal als leidend gehanteerd.

2.2 Beleidskaders Almelo

Nota Kapitaalgoederen 2019 – 2022

In juli 2019 is de Nota Kapitaalgoederen Openbare Ruimte 2019-2022 (NKG) vastgesteld door de gemeenteraad van Almelo. De nota geeft inzicht in de financiële middelen die nodig zijn om de kapitaalgoederen op het door de raad vastgestelde of wettelijk verplichte kwaliteitsniveau te houden. De nota geeft inzicht in de verwachte uitgaven voor de eerste jaren (2019 – 2023) en bevat ook een doorkijk naar de langere termijn. Bij de vaststelling van de NKG is besloten budgetten te herschikken, zodat deze aansluiten op de actuele situatie. Vanuit de NKG wordt geadviseerd om voor de verschillende onderdelen een beheerplan op te stellen.

IBOR-plan

In 2015 heeft de gemeenteraad het plan Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) vastgesteld. Integraal beheer van de openbare ruimte gaat ervan uit dat de openbare ruimte als één geheel wordt ervaren. Daarom worden de inrichting, het onderhoud en het gebruik op elkaar afgestemd. Dit geldt voor alle beheeronderdelen (groen, grijs en blauw). In het IBOR-plan zijn gebieden en kwaliteitsmeetlatten vastgesteld, waarin voor verzorgend onderhoud (schoon) een basiskwaliteit of lage kwaliteit wordt gehanteerd.

Geen technisch beleidskader

Voor het technisch onderhoud (heel en veilig) is geen beleidskader vastgesteld. Het wettelijk minimum is leidend. Technisch onderhoud wordt bijvoorbeeld bij aansprakelijkheidsstelling aan de wettelijke kaders getoetst.

2.3 Ontwikkelingen en actuele thema's

Programma's

Het college heeft bij zijn aantreden besloten vraagstukken in samenhang te behandelen. Om daar uitwerking aan te geven zijn zeven belangrijke thema's uitgewerkt in programma's. Dit in samenspraak met betrokkenen, zoals inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Almelo kent de programma's binnenstad, duurzaamheid, veiligheid, Omgevingswet, Nieuwstraatkwartier, zorg en economie & participatie.

De beleidsvelden van de openbare ruimte kunnen bijdragen aan de realisatie van de programma's. Omgekeerd kunnen de programma's bijdragen aan de opgaven in de openbare ruimte, door onder andere in het kader van wegonderhoud slim samen te werken en 'werk met werk' te maken. Daar waar doelen van beleidsvelden samenvallen met doelen van programmasturing vindt co-creatie en cofinanciering plaats.

Toelichting programma's

1. Programma binnenstad richt zich op het versterken van de binnenstad en de regionale functie voor Noordwest-Twente, vanuit een onderscheidende identiteit en belevenis. Mede gestimuleerd door de sterke samenwerking tussen ondernemers, vastgoed en gemeente.
2. Programma duurzaamheid werkt aan een mooie groene en blauwe stad, die in stappen naar 2050 bijna energieneutraal wordt. Waar het fijn en betaalbaar wonen en werken is, en waar inwoners trots zijn op hun stad!
 - a. Almelo is groener, schoner en beter voorbereid op en bestand tegen de gevolgen van klimaatverandering.
 - b. Almelse inwoners, bedrijven en instellingen dragen bij aan een duurzamer Almelo.
3. Programma veiligheid richt zich op het vergroten van de veiligheid, het veiligheidsgevoel en de bijdrage die Almeloërs hier zelf aan leveren.

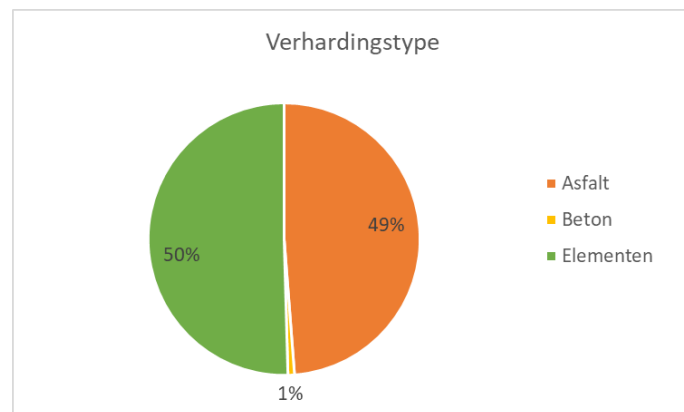
4. Programma Omgevingswet richt zich op de inbedding van de Omgevingswet in Almelo. Het programma grijpt de komst van deze wet aan, om te veranderen naar een werkwijze waarbij maatschappelijke opgaven en de initiatiefnemers in hun omgeving centraal staan.
5. Programma Nieuwstraatkwartier richt zich op de ontwikkeling van een levendige en vitale wijk, waar het volgens de bewoners en ondernemers fijn wonen, werken en verblijven is. Waar bewoners en ondernemers trots zijn op zichzelf, elkaar en hun leefomgeving. Waar de basis sociaal, ruimtelijk, energetisch, technisch en duurzaam op orde is.
6. Programma zorg wil dat de mensen en de stad het beste uit zichzelf kunnen halen. Het programma heeft twee hoofdopgaven:
 - a. Meer Almeloërs functioneren zo zelfstandig mogelijk en ontwikkelen hun talenten.
 - b. De gemeente Almelo is beter in staat haar taken in het sociaal domein uit te voeren.
7. Programma economie & participatie richt zich op het economisch versterken van Almelo en de subregio met meer groei, waarbij meer Almeloërs aan het werk zijn.

3 Areaal

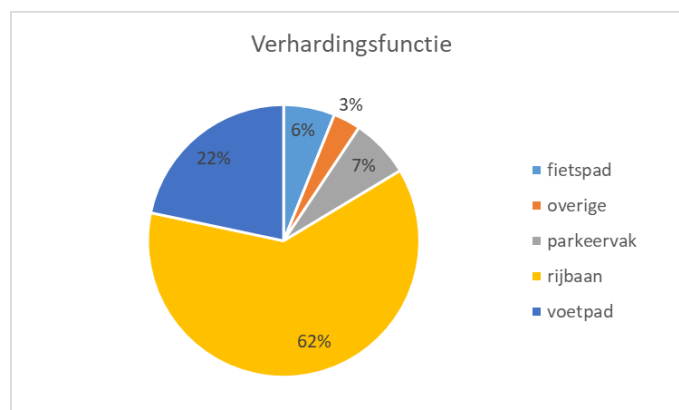
In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de omvang, de belangrijkste kenmerken en de kwaliteit van het wegenareaal in Almelo.

3.1 Kwantiteit

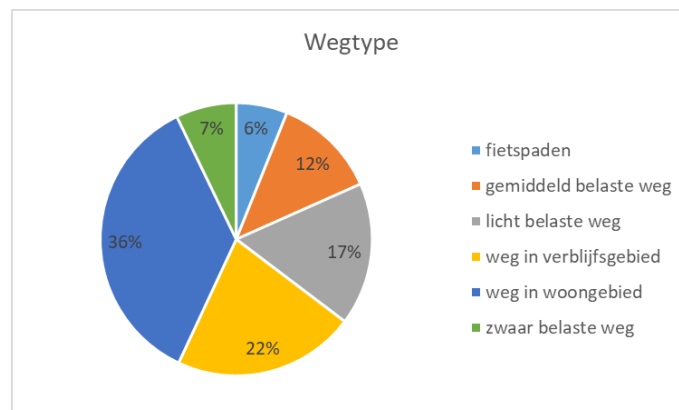
Binnen de gemeentegrenzen beheert de gemeente Almelo veruit het grootste gedeelte aan, circa 4,65 miljoen m². Naast de gemeente Almelo beheert ook de Provincie en het Rijk een deel van het areaal verhardingen. De helft (50%) van het areaal bestaat uit elementenverharding en iets meer dan 49% bestaat uit asfaltverharding. Betonverharding betreft maar 1% van het totale areaal.

Het wegenareaal kent verschillende functies. Onderstaande grafiek geeft inzicht in de verschillende functies. Meer dan de helft (62%) heeft de functie rijbaan.

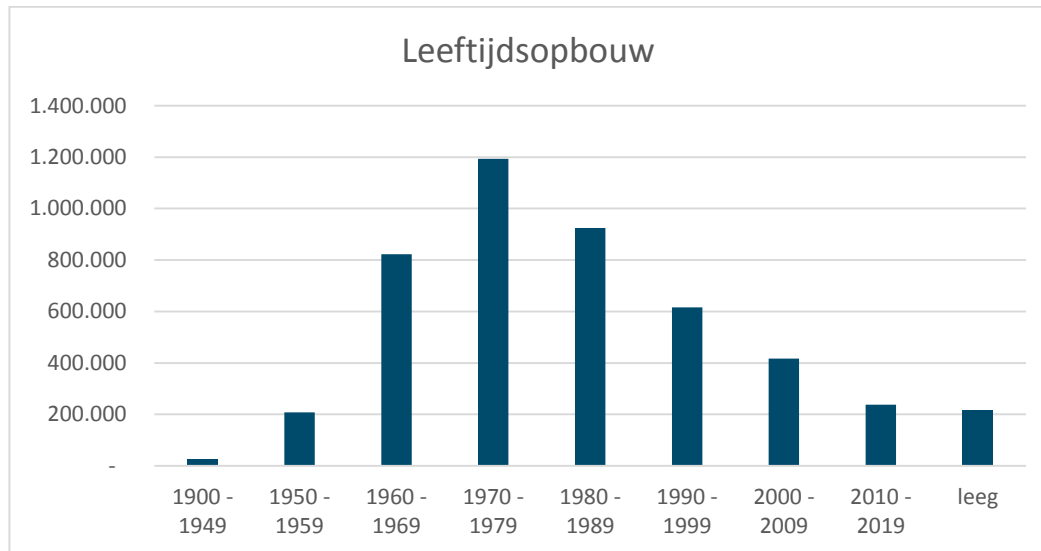

Naast de verhardingsfunctie zijn de wegvakonderdelen ook gekoppeld aan één van de zeven wegtypes. Het wegtype geeft inzicht in de ligging en het gebruik van de weg. Het grootste deel valt onder het wegtype 'weg in woongebied' en het kleinste deel valt onder het wegtype 'fietspaden'. De wegtypes worden in wegbeheer gebruikt om de passende maatregel (bijvoorbeeld dikte asfalt) en prioriteit te bepalen.

Leeftijdsopbouw

Onderstaande grafiek geeft inzicht in de leeftijdsopbouw van het areaal. De eerste aanleggegevens van de verharding dateren vanaf ca 1900. In de periode van 1970 tot 1979 is de meeste verharding aangelegd. Van circa 215.000 m² is het aanlegjaar nog onbekend.

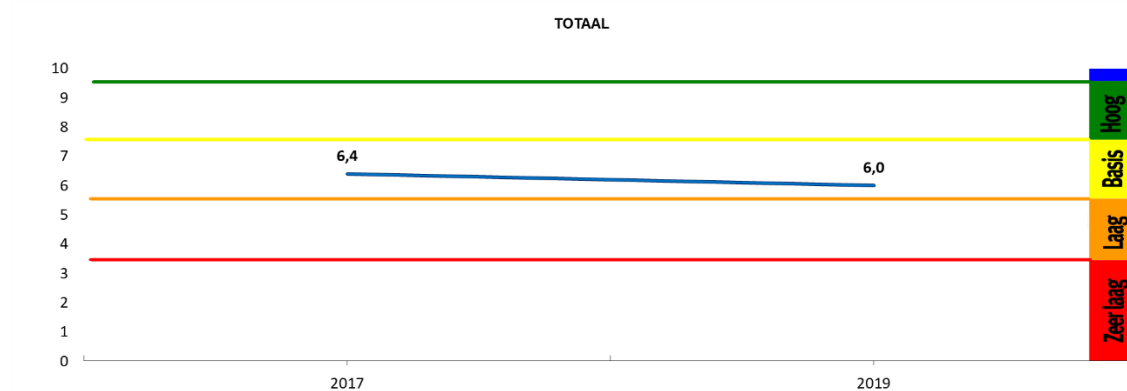
3.2 Vervangingswaarde

De vervangingswaarde van het totale areaal is circa 284 miljoen euro. Het asfalt-areaal heeft met circa 162 miljoen euro de grootste waarde.

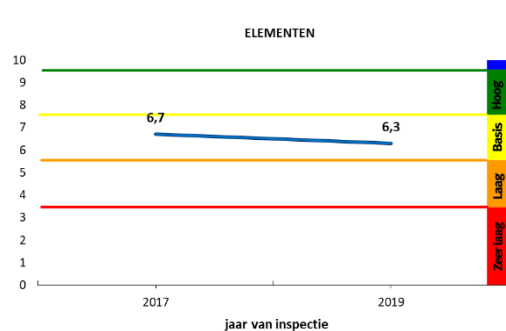
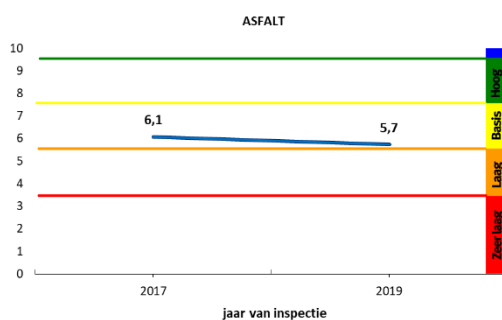
3.3 Kwaliteit

De kwaliteit van de wegen wordt nauwkeurig gemonitord. Iedere twee jaar wordt een globaal visuele inspectie (conform CROW) uitgevoerd op het gehele areaal. Onderstaande figuren laten de kwaliteit omgerekend naar een rapportcijfer zien. De cijfers zijn bepaald op basis van het geïnspecteerde areaal van 2017 en 2019.

In onderstaande figuur is de totale gemiddelde kwaliteit van het gehele geïnspecteerde areaal gepresenteerd.

In 2017 lag de gemiddelde kwaliteit van alle verharding samen (asfalt, beton en elementen) op een 6,4. Uit de inspectie van 2019 volgt dat de kwaliteit licht is afgenomen naar een 6,0, wat neerkomt op kwaliteitsniveau Basis.

De daling van de kwaliteit heeft zowel betrekking op de asfaltverhardingen als op de elementverhardingen.

De asfaltverharding daalt in 2019 naar een 5,7. Dit betreft een gemiddeld basisniveau. De elementenverharding daalt van een 6,7 naar een 6,3.

Ondanks het uitvoeren van onderhoud is de gemiddelde kwaliteit van de wegen de afgelopen jaren teruggelopen. De komende jaren zal worden gemonitord of deze daling kan worden gekeerd

4 Beheerstrategie wegen

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de gemeente Almelo de verhardingen beheert.

4.1 Wegbeheer op basis van richtlijnen CROW

Voor het technisch onderhoud (heel en veilig) is geen beleidskader vastgesteld. Het wettelijk minimum is leidend. De gemeente heeft voor technisch onderhoud gekozen om aan te sluiten bij de werkwijze van de CROW. De aanpak van de gemeente is gericht op: minimale inzet en kosten, om veiligheid en functionaliteit te borgen en kapitaalvernietiging te voorkomen. De CROW noemt dit ook wel 'heel en veilig', wat aansluit bij het kwaliteitsniveau Basis. Dit is het uitgangspunt voor het verdere beheer en onderhoud.

Toelichting wegbeheersystematiek

Het beheren van de verhardingen in Almelo kent een cyclisch werkproces.

Stap 1: Globaal visuele inspectie

Het proces begint met de wegininspectie. Deze globaal visuele inspectie wordt iedere twee jaar uitgevoerd conform de richtlijnen van de CROW. De gemeente Almelo laat iedere twee jaar het gehele areaal op deze manier inspecteren. De laatste inspectie heeft in de periode mei tot en met juli van 2019 plaatsgevonden. Tijdens de inspectie neemt de inspecteur voor de verschillende schadebeelden de schadecijfers op. Deze geven inzicht in de ernst en omvang van de schades in de betreffende weg. Tijdens de inspectie heeft de inspecteur ook de mogelijkheid direct 'klein onderhoud' te melden.

Stap 2: Opstellen basisplanning en begroting wegen

De inspectie wordt ingevoerd in het beheersysteem van de gemeente en er wordt een basisplanning opgesteld. Hierin worden maatregelen voorgesteld voor de wegen die de richtlijn hebben overschreden. Deze maatregelen zijn voorzien van een planjaar en van kosten, en geven een eerste inzicht. Een inspectie richt zich op de korte termijn (1 – 5 jaar vooruit). Verder vooruit kijken op basis van een inspectie is niet betrouwbaar.

Voor de (middel)lange termijn wordt gebruikgemaakt van een cyclische planning. Op basis van gedragsmodellen, afgestemd op de Almelose situatie, wordt het verwachte onderhoud gepland en begroot. Langer vooruit kijken levert relatief grote onzekerheden op, de bedragen en maatregelen zijn meer indicatief.

Stap 3: Maatregeltoets wegen

De maatregelen die gepland staan voor de korte termijn (eerste en tweede planjaar) worden getoetst. Tijdens deze toets worden de voorgestelde maatregelen in ieder geval gecontroleerd op prioriteit, geschiktheid maatregel en kosten. Gedurende de toets wordt het uitvoeringsplan bijgesteld en verwerkt in het beheersysteem.

Stap 4: Integraal afstemmen en integraal plannen

Door de maatregelen vanuit de verschillende disciplines¹ integraal af te stemmen, kan synergievoordeel worden bereikt. De gemeente Almelo werkt hiervoor met het Uitvoeringsprogramma openbare ruimte. Het Uitvoeringsprogramma kijkt voor een periode van vier jaar vooruit naar de (integrale) projecten voor groot onderhoud en vervanging. Naarmate een planjaar dichterbij komt, wordt de projectlijst 'harder'.

Stap 5: Uitvoering

Uiteindelijk komen de maatregelen (integraal dan wel sectoraal) middels het uitvoeringsplan daadwerkelijk tot uitvoering. Hierbij wordt onderscheid gemaakt naar verschillende types onderhoud (zie hoofdstuk 5).

Na uitvoering worden de uitgevoerde werkzaamheden verwerkt in de areaalgegevens (in het beheersysteem/BGT). Daarmee is de beheercyclus rond en kan deze opnieuw worden opgestart.

¹ wegen, groen, riolering et cetera

5 Uitvoeringsplan 2020 - 2023

Op basis van de beheerstrategie wordt de onderhoudsbehoefte van de wegen bepaald. Er wordt onderscheid gemaakt tussen klein onderhoud, groot onderhoud en vervangingsinvesteringen.

5.1 Beheer

Inventarisatie, inspectie en beheerplan

Om het onderhoud planmatig te organiseren, is het belangrijk goed inzicht te hebben in de omvang en de kwaliteit van het areaal. Inventarisaties en inspecties geven dat inzicht. Aan de hand van die informatie worden beheerplannen en uitvoeringsprogramma's opgesteld.

5.2 Onderhoud

Klein onderhoud wegen

Klein onderhoud is het herstellen van losliggende stoeptegels, straatstenen en kleine gaten in de weg. Het gaat hierbij om een beperkt aantal vierkante meters.

De komende periode wordt voor deze onderdelen een nadere beheerstrategie uitgewerkt.

Groot onderhoud wegen

Groot onderhoud wordt uitgevoerd om het wegvakonderdeel in stand te houden gedurende de levensduur. Groot onderhoud wordt planmatig vormgegeven. De voornaamste werkzaamheden bestaan uit herstraten van elementenverharding en het vervangen van asfaltdeklagen bij asfaltwegen. Voor uitvoering van groot onderhoud werkt de gemeente Almelo samen met een aantal aannemers. Daarbij wordt gewerkt met verschillende raamovereenkomsten. De komende jaren wordt dit proces verder geoptimaliseerd, ook in het kader van de extra beschikbare middelen voor het uitvoeren van groot onderhoud.

Onderhoud overige onderdelen

Naast het onderhoud op de verharding zelf, is er nog een aantal overige onderdelen waarop ook onderhoud dient te worden uitgevoerd. Het gaat om:

- Wegbermonderhoud
- Belijning en markering
- Onderhoud halfverharding en paden
- Onderhoud onverharde wegen (zandwegen)

Het onderhoud van deze onderdelen is op dit moment nog niet planmatig georganiseerd. In de komende periode wordt dit verbeterd.

5.3 Vervanging en levensduurverlengend onderhoud wegen

Als de verharding niet meer met onderhoud op het minimale niveau te houden is, is het einde van de levensduur bereikt. Dan moet de verharding worden vervangen. Grootschalige vervanging van wegen wordt altijd projectmatig opgepakt, vanuit het Uitvoeringsprogramma openbare ruimte.

6 Consequenties en risico's

6.1 Financiële consequenties

Klein onderhoud wegen

Op basis van de richtlijnen van de CROW is berekend wat het benodigd budget is voor klein onderhoud. Dit bedraagt op jaarbasis circa 435.000 euro. Dit sluit aan bij het beschikbare budget.

Klein onderhoud (x 1000)	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Benodigd	435	435	435	435	435	435	435	435	435	435
Beschikbaar volgens begroting	435	435	435	435	435	435	435	435	435	435
Saldo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Onderhoud overige onderdelen

Het onderhoud van deze onderdelen is op dit moment nog niet planmatig georganiseerd. Het beschikbare budget is leidend voor het uit te voeren onderhoud.

Onderhoud overige onderdelen (x 1000)	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Benodigd	115	115	115	115	115	115	115	115	115	115
Beschikbaar volgens begroting	115	115	115	115	115	115	115	115	115	115
Saldo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Groot onderhoud wegen

Op basis van het Uitvoeringsprogramma voor planjaar 2020, is gedetailleerd in beeld gebracht welke wegen worden aangepakt. De totale kosten voor het groot onderhoud van wegen in Almelo, zijn voor 2020 geraamd op 3.045.000 euro. Om inzicht te krijgen in de onderhoudsbehoefte voor de middellange termijn, is er op basis van inspecties en cyclische doorrekening onderstaande financiële planning opgesteld.

De berekening voor 2020 is gebaseerd op het integraal uitvoeringsplan, de periode 2021 tot en met 2023 is gebaseerd op de uitkomsten uit de technische inspecties, en de ramingen voor periode 2024 tot en met 2029 zijn gebaseerd op de cyclische planning. De ervaring leert dat de raming vanuit de cyclische planning hoger is dan de werkelijk te verwachten uitgaven (die later blijken uit inspecties). Op dit moment verwachten wij dat de werkelijk te verwachten uitgaven 20% lager zijn, dan de uitgaven op basis van de cyclische planning. Dit is verdisconteerd in het benodigde budget in de jaren 2024 tot en met 2029.

Groot onderhoud (x 1000)	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Totaal (10 jaar)
Benodigd	3.045	1.457	4.364	1.616	2.676	2.123	2.832	2.524	2.502	5.472	28.609
Beschikbaar volgens begroting	2.900	2.900	2.900	2.900	2.900	2.900	2.900	2.900	2.900	2.900	29.000
Saldo	-145	1.443	-1.464	1.284	224	777	68	376	398	-2.572	391

Uit de confrontatie tussen het benodigde en het beschikbare budget blijkt er over de periode 2020-2029 bezien, voldoende financiële middelen beschikbaar zijn. Wel is er sprake van aanzienlijke fluctuaties in het benodigde budget per jaar.

Instellen voorziening groot onderhoud

Zoals aangegeven laten de planningen zien dat de kosten van het groot onderhoud van wegen over de jaren enorm kunnen fluctueren. Dit is ook de ervaring in Almelo in de afgelopen jaren. Om hier eenvoudiger mee om te gaan, beter in te kunnen spelen op de praktijk, en ervoor te zorgen dat het onderhoud kan worden uitgevoerd binnen het huidige financiële middelenkader, wordt voorgesteld een onderhoudsvoorziening wegen in te stellen (conform BBV artikel 44 lid 1c). In de voorziening wordt het jaarlijks beschikbare budget voor groot onderhoud gestort. Op basis van de meest actuele inzichten en onderhoudsbehoefte, wordt jaarlijks bepaald welke maatregelen worden uitgevoerd. De kosten hiervan worden rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

De voorziening geeft de mogelijkheid de projectenplanning te kunnen optimaliseren ten aanzien van de financiële middelen, of alvast gelden te reserveren voor een verwachte onderhouds piek. Met een voorziening voor groot onderhoud, kunnen de exploitatielasten worden geëgaliseerd.

Vervanging en levensduurverlengend onderhoud wegen

Grootschalige vervanging van wegen wordt altijd projectmatig opgepakt, vanuit het Uitvoeringsprogramma openbare ruimte. De integrale planning bepaald wat er op jaarbasis nodig is. Voor de komende 10 jaar is op basis van inspecties en cyclische afschrijving naar verwachting 42 miljoen euro nodig voor vervanging en levensduurverlengend onderhoud van wegen.

Ongeveer 25 % van de kosten voor vervanging van verharding wordt gedekt uit riolering, omdat de vervanging van de verharding een gevolg is van de noodzaak om het onderliggend riool te vervangen. Dit deel van de kosten is niet aan dit taakveld toegerekend.

De last voor het taakveld verharding bedraagt, conform de NKG 2019, voor de komende 10 jaar naar verwachting 32 miljoen euro. De investeringsruimte zoals opgenomen in de begroting bedraagt jaarlijks 3 miljoen euro. In de komende jaren worden jaarlijks bij de begroting de werkelijke noodzakelijk investeringen aangevraagd in de vorm kredieten. Op dat moment zal ook blijken hoe de werkelijk te verwachten lasten zich verhouden tot de beschikbare investeringsruimte en wat daarvan het effect is op de begroting (kapitaallast op basis van 30 jaar afschrijving).

Onderstaande tabel geeft het theoretisch inzicht, op basis van de gemiddeld benodigde investeringsruimte en jaarlijks beschikbare investeringsruimte.

Vervangingsinvesteringen (x 1000)	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Totaal (10 jaar)
Benodigde investeringsruimte	3.203	3.203	3.203	3.203	3.203	3.203	3.203	3.203	3.203	3.203	32.031
Investeringsruimte o.b.v. begroting	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	30.000
Saldo	-203	-203	-203	-203	-203	-203	-203	-203	-203	-203	-2.031

Kapitaallast vervangingsinvesteringen (x 1000)	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Verwachte kapitaallast	139	139	139	139	139	139	139	139	139	139
Beschikbaar volgens begroting	130	130	130	130	130	130	130	130	130	130
Saldo	-9	-9	-9	-9	-9	-9	-9	-9	-9	-9

6.2 Risico's

De belangrijkste risico's voor het wegbeheer in de komende periode zijn:

Verslechterde bereikbaarheid van de stad door toenemend onderhoud

De wegen hebben een belangrijke functie voor de doorstroming van het verkeer. Als wegen worden afgesloten voor uitvoering van werkzaamheden, vermindert tijdelijk de bereikbaarheid. Met het toenemende onderhoud en vervangingsmaatregelen, spelen zaken als communicatie en een goede projectafstemming een cruciale rol. Door integraal te plannen en bereikbaarheid van de stad als een randvoorwaarde te hanteren, wordt het risico beheerst.

Vertragend effect door toenemende integraliteit en participatie

Integraal werken biedt veel kansen en maakt een sterke ontwikkeling door. De samenwerking met programma's en partners biedt kansen, maar zorgt - door de vele afhankelijkheden - ook voor risico op vertraging van werkzaamheden. Eenzelfde vertragend effect kan optreden door participatie. Inwoners, ondernemers en andere betrokkenen willen graag invloed op hun leefomgeving. Het is een zoektocht naar de juiste aanpak en balans, zodat we komen tot goede samenwerking en een goede voortgang.

Juiste afwegingen in dit proces zijn essentieel om te voorkomen dat dit kostenverhogend gaat werken. Binnen de onderhoudsbudgetten is hier geen financiële ruimte voor.

Aanvullende wensen en opgaven vragen om aanvullende middelen

De middelen die beschikbaar zijn voor onderhoud en vervanging van wegen, zijn er op gericht de situatie in stand te houden, zonder aanpassingen in vormgeving of gebruik. De wensen van gebruikers en de maatschappelijke opgaven ten aanzien van mobiliteit vragen echter om aanpassingen, om de openbare ruimte toekomstbestendig te maken. Dergelijke aanpassingen zijn vaak duurder dan de geraamde kosten voor onderhoud of vervanging. In dergelijke gevallen moeten aanvullende middelen worden aangevraagd, om te voorkomen dat de beschikbare middelen overvraagd of overschreden worden.